UvA: Duits wordt Duitslandstudies

Achtergrond - 9 maart 2017 - Auteur: Wiebke Pittlik

De opleiding Duitse taal en cultuur aan de Universiteit van Amsterdam (UvA) wordt vanaf september de bachelor Duitslandstudies. Dat betekent naast aandacht voor taal en literatuur ook een uitgebreide kennismaking met de Duitse cultuur en maatschappij, vertellen docenten Anna Seidl en Thomas Ernst. Veel ruimte is er voor audio-visuele en digitale cultuur.

Talenstudies kampen al jaren met een gebrek aan belangstelling. Met nog geen twintig studenten per studiejaar is de bachelor Duitse taal en cultuur aan de UvA te klein geworden. Door de studie om te vormen naar Duitslandstudies hoopt de universiteit een bredere doelgroep aan te spreken.

Docenten Anna Seidl en Thomas Ernst bereiden het nieuwe studieprogramma voor. Seidl: “Er moest bezuinigd worden én Duits moest attractiever worden. Germanistiek was altijd echt een studie voor vrouwen, *Einzelgänger* vaak, die graag lezen. We hebben dit jaar al een aantal vakken samen met geschiedenis gegeven en dat is goed bevallen. Dat zijn andere types, meer mannen ook. Die mix is heel leuk.”

> 'Ze hebben kennis over Duitsland, de cultuur, de politiek en de geschiedenis'

Seidl en Ernst willen met de nieuwe studie Duitslanddeskundigen opleiden “met competenties voor de 21e eeuw”. Die kunnen in allerlei beroepen terechtkomen waar kennis van de Duitse taal en cultuur gewenst is, zoals in het bedrijfsleven, de politiek of de journalistiek. “Ze hebben kennis over Duitsland, de cultuur, de politiek en de geschiedenis”, zegt Ernst. Verder studeren kan natuurlijk ook, bijvoorbeeld met de geschiedenismaster Duitslandstudies.

Anna Seidl is al langer bij de opleiding Duits betrokken. “Duits had aan de UvA altijd al een cultuurwetenschappelijk profiel. We vormen het nu om naar een regiostudie en blijven aandacht besteden aan literatuur, maar andere media als film en theater komen erbij. En door de samenwerking met het Duitsland Instituut hebben we ook de historici en politicologen binnenboord.”

Hedendaags Duitsland

“Vroeger behandelde je bij de studie Duits de literatuur chronologisch vanaf de middeleeuwen, nu gaan we uit van het hedendaags Duitsland”, vervolgt Seidl. “Als je het heden wilt begrijpen moet je de geschiedenis kennen. ‘Vandaag’ is wel ons uitgangspunt.”

Thomas Ernst, die Duits is en goed Nederlands spreekt, heeft sinds 1 januari de universiteit in Essen verruild voor de UvA. “In Duitsland is de germanistiek al lange tijd in een crisis. Daar is de opleiding vaak nog veel klassieker. Er is een discussie gaande of deze filologische traditie niet geheel moet worden verlaten. Wij willen hier bij de UvA de germanistiek vernieuwen, maar ook wat van de klassieke basis behouden. Digitale media worden een belangrijke component. De studenten gaan dus niet alleen literatuuranalyse doen, maar ze leren uit verschillende media iets over een bepaalde periode of culturele fenomenen.”

> 'Digitale media worden een belangrijke component'

Seidl is er veel aan gelegen om de literatuur van het hoge voetstuk af te halen. “Wij willen literatuurstudie toegankelijk maken, studenten hoeven echt geen Kafka-expert te worden. Wij gebruiken Kafka wel, maar we kijken dan vooral naar de context waarin hij de teksten schreef, wat voor tijd was dat?”

“Het eerste jaar van de bachelor draait vooral om een thematisch georiënteerde taalverwerving en kennismaking met het vakgebied”, zegt Seidl. Ook gaan studenten op excursie naar Berlijn. “In het tweede jaar ligt de nadruk op regiostudies. In het derde jaar leren de studenten de context die nodig is om moeilijke discoursen te begrijpen. Dan zijn ze klaar voor hun bachelorscriptie.” Door de goede contacten met andere universiteiten kunnen de studenten ook een semester in Duitsland studeren, bijvoorbeeld in Berlijn of Keulen.

Proefstuderen
Op 12 april kunnen scholieren proefstuderen bij deze bachelor. Informatie en aanmelding

Ernst heeft al enkele mediapartners gezocht, waaronder Süddeutsche Zeitung en Duitslandweb, om de opleiding een mediaprofiel te kunnen geven. Studenten leren over media in theorie en praktijk. “Ze leren bijvoorbeeld hoe een speech in elkaar zit”, legt Ernst uit, “en ze zullen zelf bijdragen schrijven voor blogs of websites.”

En kun je met deze opleiding ook nog ‘gewoon’ leraar Duits worden? “Ja”, zegt Seidl, “als je daarna de educatieve master doet, haal je je eerstegraads lesbevoegdheid en kun je het onderwijs in. We willen dat studenten bij ons hun

passie ontwikkelen en die vervolgens als leraar aan hun leerlingen overdragen of in andere beroepen inzetten.”

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: https://duitslandinstituut.nl/artikel/20360/uva-duits-wordt-duitslandstudies